ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਰੂਪ ਸਨ ਅਤੇ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕਦੇਵ ਜੀ ਵਿਸ਼ਨੂ ਦੇ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਰੂਪ ਸਨ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਕਲ ਜੁੱਗ ਏਨਾਂ ਵੱਡਭਾਗੀ ਜੁੱਗ ਹੈ ਕਿ ਇੱਸ ਵਿੱਚ ਤਰੇਤਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ਨੂ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਅਵਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਰਾਮ ਚੰਦਰ ਜੀ ਅਤੇ ਦੁਆਪਰ ਦੇ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਅਵਤਾਰ ਸ੍ਰੀ ਕਿਰਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਦੋਵੇਂ ਰੂਹਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਦਰਸ਼ਨ ਦਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਤੀਜੇ ਪੰਥ ਖਾਲਸਾ ਨੂੰ ਵਸਾਖੀ ਵਾਲੇ ਦਿਨ ਇਸ ਲਈ ਸਜਾਇਆ ਸੀ ਕਿ ਲੋਕ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵੇਖ ਵੇਖ ਕੇ ਬੜੇ ਖੁਸ਼ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਜੀ ਨੇ ਕਹਿਆ ਕਿ ਭਾਈ ਤੁਸੀਂ ਆਪਣੀਆਂ ਫਸਲਾਂ ਵੇਖ ਵੇਖ ਕੇ ਤਾਂ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਮਨਾ ਰਹੇ ਹੋ ਪਰ ਜੇ ਹਰੀ ਮੀਂਹ ਦੀ ਕਿਰਪਾ ਨਾ ਕਰਦਾ ਤਾਂ ਇਹ ਫਸਲਾਂ ਅਤੇ ਖੁਸ਼ੀਆਂ ਕਿਥੇ ਹੋਣੀਆਂ ਸਨ। ਯਾਦ ਰਖੋ ਕਿ ਹਰਿਆਣੇ ਵਿੱਚ ਮੀਂਹ ਨੂੰ ਮੀਂਹ ਪੈਂਦਾ ਨਹੀਂ ਕਹਿੰਦੇ ਬਲਕਿ ਹਰੀ ਦਾ ਸ਼ੁਕਰ ਗੁਜ਼ਾਰ ਹੋਣ ਲਈ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ "ਰਾਮ ਬਰਸੇ ਸੇ"। ਐਦਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਮੇ ਤੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਸੰਗਤਾਂ ਨੂੰ ਕੇਹਾ ਕਿ ਹੁਣ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਵੀ ਖੁਸ਼ੀ ਅਪਣੇ ਸਰੀਰਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਦੇ ਕੇ ਪੂਰੀ ਕਰੋ। ਹੁਣ ਭੇਟਾਂ ਤਿੰਨ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟੀਆ ਹੈ ਧਨ ਦੀ, ਉਸ ਤੋਂ ਉਪਰ ਮਨ ਦੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ "ਤੱਮਾ" ਨੂੰ ਮਾਰਣਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਾਰਿਆਂ ਨਾਲੋਂ ਉੱਤਮ ਅਪਣੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਦੀ। ਇਸ ਲਈ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਸਰੀਰ ਪੰਡਤ ਦੇ ਸਬਕਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਤਾਕਤਵਾਰ ਬਣੌਨੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਕਿ ਉਹ ਦੁਸ਼ਟਾਂ ਨੂੰ ਮਾਰ ਕੇ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰ ਸਕਣ। ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਸੱਤ ਨਾਲ ਦਿੱਲ ਦੀ ਸਫ਼ਾਈ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਐਦਾਂ ਦੇ ਹੀ ਸਰੀਰ ਦੇ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਦਿੱਲ ਦੇ ਸਾਫ ਲੋਕ ਹੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹਨ। ਵੀਰ ਭੱਦਰ ਯਾਦਵ ਏਦਾਂ ਦਾ ਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਏਸੇ ਹੀ ਲਈ ਬਹੁ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਖਾਲਸੇ ਜੱਟ ਜਾਂ ਜਾਟ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕ ਹੀ ਬਣੇ। ਤਾਂ ਇੱਕਠੇ ਹੋਏ ਲੋਕਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਕਿਰਪਾਨ ਕੱਢ ਕੇ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੈਨੂੰ ਸਿਰਾਂ ਦੀ ਭੇਟ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਸੀ ਉਹ ਉਠ ਕੇ ਅੱਗੇ ਗਏ। ਐਦਾਂ ਦੇ ਪੰਜ ਚੇਲਿਆਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਾਲਸੇ ਕਾਮ, ਕਰੋਧ, ਲੋਭ, ਮੋਹ ਅਤੇ ਹੰਕਾਰ ਤੋਂ ਪਾਕ ਹੋਣ ਗੇ। ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਤਿਲੁਜ ਦਰਿਆ ਦਾ ਪਾਣੀ ਲਿਆ। ਹੁਣ "ਸਤਿਲੁਜ" ਦੇ ਲਫਜ਼ੀ ਭਾਵ ਹਨ "ਸਤਿ ਦੀ ਲਾਜ" ਯਾਨੀ ਕਿ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਦੇ ਖਾਲਸੇ "ਸਤਿ" ਦੀ ਲਾਜ ਰਖਣ ਗੇ। ਇਸ ਪਾਣੀ ਵਿੱਚ ਪੱਤਾਸੇ ਪਾਏ ਸਨ ਕਿ ਖਾਲਸੇ ਗਿਆਨ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨਾਲ ਪਿਆਰ ਕਰਣ ਗੇ। ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਦੋ ਧਾਰੀ ਖੰਡੇ ਨਾਲ ਪਾਣੀ ਹਲਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰਾ ਖ਼ਾਲਸਾ ਹਰੀ ਦਾ ਨਾਮ (ਦੋ ਧਾਰੀ ਖੰਡਾ) ਧਿਆ ਕੇ ਖੰਡਾ ਧਰਮ ਦੇ ਯੁਧਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨ ਮੁੱਖ ਨਫਸੀ ਤੁਰਕਾਂ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਨ੍ਹੇ ਮਾਇਆ ਦੇ ਭੁੱਖੇ ਪਿਠੂਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਲਈ ਵਰਤੇ ਗਾ। ਪੰਜਾਂ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੌਣ ਤੋਂ ਬਾਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਵਾਂ ਪਿਛੇ "ਸਿੰਘ" ਲਾਏ ਅਤੇ ਗੋਤ ਤੇ ਘਰ ਦਾ ਪਤਾ ਖੁਫੀਆ ਰਖਿਆ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਹਿਚਾਣ ਨਾਲ ਕਿਤੇ ਦੁਸ਼ਮਣ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਘਰ ਦਿਆਂ ਨੂੰ ਤੰਗ ਨਾ ਕਰਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੇ। ਨਾਵਾਂ ਨੂੰ ਸਿੰਘ ਨਾਲ ਇਸ ਲਈ ਸਜਾਇਆ ਕਿ ਮੇਰੇ ਖਾਲਸੇ ਧਰਮ ਦੇ ਯੁਧਾਂ ਵਿੱਚ ਇੰਝ ਲੜਣ ਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੇਰ ਨਾ ਕਿ ਤੰਖਾਈਏ ਫੌਜੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਅਪਣੇ ਟੱਬਰਾਂ ਦਾ ਫਿਕਰ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਗਿਦੜਾਂ ਦੀ ਨਿਆਈਂ ਲੜਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਜੈਕਾਰਾ ਲਾਇਆ "ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ" ਯਾਨੀ ਕਿ ਹੁਣ ਅਸੀਂ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੇ ਖਾਲਸੇ ਹਾਂ ਨਾ ਕਿ ਆਪਣੇ ਕੌਮੀ ਪਿਤਿਆਂ ਦੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੁੱਖ ਮਸੰਦ ਖਾਲਸਾ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਸਿਧੂ ਸੀ ਅਤੇ ਸਾਡੀ ਫਤਹ ਵੀ ਉਸੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਸਦਕੇ ਹੀ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਮਗਰੋਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਰਾਏ ਜੀ ਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਜਾਏ ਹੋਇਆਂ ਖਾਲਸਿਆਂ ਦੇ ਹੀ ਹੱਥੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕਿਆ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਗਿਆਨੀ ਖਾਲਸਿਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰ ਗੁਰੂ (ਸਤਿ ਗੁਰੂ) ਦੇ ਸਵਾਏ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰਲੇ ਗੁਰੂ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਗਲ ਦੀ ਮਹਾਨਤਾ ਸਮਝਣ ਲਈ "ਵਾਹਿਗੁਰੂ" ਨਾਮ ਦੇ ਅਰਥ ਸਮਝਣੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਸ਼ਬਦ ਵੇਸੇ ਤਾਂ "ਵ" ਤੋਂ ਬਣਦਾ ਹੈ "ਵਾਸ ਦੇਵ", "ਹ" ਤੋਂ "ਹਰੀ", "ਗ" ਤੋਂ "ਗੋਬਿੰਦ" ਅਤੇ "ਰ" ਤੋਂ "ਰਾਮ" ਯਾਨੀ ਕਿ "ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਅਭਿਆਸ ਸਿਰਫ ਗਿਆਨੀ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਤੱਤ ਗੁਰਮੁੱਖ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਗਿਆਨ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਏਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅੰਤਰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ "ਭੇਓ" ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖ ਕੇ ਸਿਰਫ ਗਿਆਨੀ ਖਾਲਸਾ ਹੀ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਹੁਣ ਖਾਲਸਾ ਨੇ ਧਾਰਮਿਕ ਗਿਆਨ ਪਾ ਕੇ ਅੰਨ੍ਹਿਆਂ ਦੇ ਵਾਂਗ ਕਿਸੇ ਦੂਸਰੇ ਦੇ ਪਿਛੇ ਨਹੀਂ ਲੱਗਣਾ ਹੁੰਦਾ ਬਲਕਿ ਸਿਰਫ ਅਪਣੇ ਹੀ ਅੰਤਰ ਗੁਰੂ ਦੇ ਆਖੇ ਲੱਗਣਾ ਹੈ। ਐਦਾਂ ਦੇ ਖਾਲਸੇ "ਸਿਆਣੇ" ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਸਤਿ ਗੁਰੂ "ਵਾਹਿਦ" ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਹ ਅਪਣੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦੇ ਹੀ ਆਖੇ ਲਗਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਗੁਰਮੁੱਖ ਖਾਲਸਿਆਂ ਦੇ ਦਿੱਲਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਪਰਵੇਸ਼ ਹਰ ਵਕਤ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਸੌ ਸਿਆਣਿਆਂ ਇੱਕ ਮੱਤ ਮੂਰੱਖ ਆਪੋ ਆਪਣੀ" ਦੇ ਅਖਾਣ ਅਨੁਸਾਰ ਹਰੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਜਾਨ ਰਖਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਮਨ ਮੁੱਖ ਖਾਲਸੇ ਤੱਮੇਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਚਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਦੁਨੀਆਵੀ ਮਾਇਆ ਵਾਲੇ ਆਦਮੀ ਐਦਾਂ ਦੇ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਖਾਲਸਿਆਂ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਮਨ ਮੁੱਖ ਖਾਲਸੇ ਉਹੋ ਹੀ ਕੰਮ ਕਰਣ ਗੇ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਾਇਆ ਧਾਰੀ ਗੁਰੂਆਂ ਨੂੰ ਪਸੰਦ ਹੋਵੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਸੀ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੇ ਗਰੰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਆਮ ਦੇਖਦੇ ਹੋ। ਐਦਾਂ ਦੇ ਮਨ ਮੁੱਖ ਖਾਲਸਿਆਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਗੁਰੂ "ਮਾਇਆ" ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦਾ "ਵਾਹਿਦ" ਗੁਰੂ। ਮਾਇਆ ਧਾਰੀਆਂ ਦੇ ਕਈ ਗੁਰੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਐਦਾਂ ਦੇ ਮਨ ਮੁੱਖ ਖਾਲਸਿਆਂ ਨੂੰ "ਤਨਖਾਹਿਆ" ਖਾਲਸੇ ਵੀ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਮਨ ਮੁੱਖ ਖਾਲਸੇ ਸੱਚੇ ਤਖੱਤਾਂ ਤੇ ਆਮ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਵੀ ਚੰਗੀ ਚੋਖੀ ਤਨਖਾਹ ਪੌਂਦੇ ਹਨ। ਐਦਾਂ ਦੇ ਖਾਲਸੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ "ਵਾਹਿਗੁਰੂ" ਦੀ ਥਾਂ "ਮਾਇਆ ਗੁਰੂ" ਦਾ ਨਵਾਸ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਨੂੰ ਖਾਲਸਾ ਪੰਥ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਐਦਾਂ ਦੇ ਮਨ ਮੁੱਖ ਖ਼ਾਲਸੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਮਸ਼ਹੂਰ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦਰ ਸੀ, ਮੂਰੱਖ ਬੇਮੁੱਖ ਖਾਲਸਿਆਂ ਨੂੰ ਅਸਾਨੀ ਨਾਲ ਲਾਲਚ ਦੇ ਕੇ ਜਾਂ ਸਰ ਸਬਜ਼ ਬਾਗ਼ ਦਿੱਖਾ ਕੇ ਅਪਣੇ ਮਗਰ ਲਾ ਲੈਂਦੇ ਹਨ। ਪਹਿਲਾਂ ਤਾਂ ਮੂਰੱਖ ਖਾਲਸਿਆਂ ਲਈ ਇਹ ਤੱਸਾ ਪੰਥ ਹੁੰਦਾ ਹੀ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਗਿਆਨ ਹੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਉਹ ਗੁਰਮੁੱਖ ਖਾਲਸਿਆਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤਨਖਾਹ ਜਾਂ ਬਿਨਾ ਤਨਖਾਹ ਦੇ ਲੜ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਨੇ ਬਗੈਰ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛੱਕਾਏ ਮੂਰਖ ਲੋਕ ਤਨਖਾਹ ਤੇ ਨੌਕਰ ਰੱਖੇ ਸਨ। ਮੂਰੱਖ ਖਾਲਸਿਆਂ ਦੀ ਮਸਾਲ ਹਨ "ਚਾਲੀ ਮੁਕਤੇ" ਜਿਹੜੇ ਪਹਿਲਾਂ ਖਾਲਸੇ ਇਸ ਲਈ ਬਣੇ ਸਨ ਕਿ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਚੰਗੇ ਲੜਾਕੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਜਿਤ ਹੋਇਆ ਕਰੇਗੀ ਤਾਂ ਲੁੱਟ ਮਾਰ ਦਾ ਮਾਲ ਹੱਥ ਲੱਗੇ ਗਾ ਪਰ ਜਦੋਂ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਫੱਸ ਗਏ ਅਤੇ ਭੁੱਖੇ ਰਹਿਣਾ ਪੇਆ ਤਾਂ "ਰੱਜੋ" ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਹ ਭੁੱਖ ਨਾ ਸਹਿ ਸਕੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਦਾ ਹੀ ਗਿਆਨ ਸੀ ਪਰ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਿੰਡਾਂ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆਏ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀਆਂ ਔਰਤਾਂ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਖਾਂ ਨੂੰ ਲਾਹਨਤ ਮਾਰੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਖਾਂ ਨੇ ਗੁਰ ਮੁੱਖ ਭਾਈ ਮਾਈ ਭਾਗੋ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਕੁਰਬਾਨੀ ਦੇ ਕੇ ਮੁਆਫੀ ਵੀ ਕਮਾਈ। ਹੁਣ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚਾਲੀ ਮੂਰੱਖ ਖਾਲਸਿਆਂ ਦਾ ਸਰਦਾਰ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਬਰਾੜ ਜੱਟ ਸੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮੂਰਖ ਬਰਾੜਾਂ ਦੀ ਖ਼ਾਹਿਸ਼ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਹੀ ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ ਨਾਓ ਦੇ ਮਲੇਛ ਖਾਲਸਾ ਜੋ ਬਰਾੜ ਜੱਟ ਸੀ ਨੂੰ ਇਕ ਪੁਸ਼ਤ ਯਾਨੀ ਕਿ ਚਾਲੀ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਰਾਜ ਬਖਸ਼ਿਆ। ਇਹ ਮਲੇਛ ਇਸ ਲਈ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਨੇ ਖਾਲਸੇ ਦੇ ਨਾਂ ਉੱਤੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਰਾਜ ਅਤੇ ਲੁਟ ਮਾਰ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਹਦੀ ਮੂਰਖਤਾਈ ਖੱਤਰੀ ਲਾਲਾ ਹਰੀ ਸਿੰਘ ਨਲਵੇ ਨੂੰ ਜਰਨੈਲ ਬਣੌਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੀ ਜੱਦ ਕਿ ਉਸ ਦੀ ਜੱਟ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕ ਇਹ ਕੰਮ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ। ਇਸ ਮੂਰਖ ਸਿੱਧੂ (ਬਰਾੜ) ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਨੇ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਲਾਲਚੀ ਮਨ ਮੁੱਖ ਸੰਤ ਸਿੰਘ ਵਰਗੇ ਆਦਮੀਆਂ ਦੀ ਹੌਂਸਲਾ ਅਫਜ਼ਾਈ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਦੇ ਨਾਓ ਜ਼ਮੀਨ ਲਾਗਾ ਕੇ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਉੱਤੇ ਸੋਨ ਲਗਵਾ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਮਰਤਾ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹਿਣ ਦਿੱਤਾ ਬਲਕਿ ਸੋਮ ਨਾਥ ਵਰਗਾ ਖੂਬਸੂਰਤ ਮੰਦਰ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ। ਹੁਣ ਆਦਮੀ ਅਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਭੇਟ ਕਰਕੇ ਫਿਰ ਵਾਪਸ ਅਪਣੇ ਜੱਦੀ ਨਿਜੀ ਘਰ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੈ ਜਾਂਦਾ। ਐਦਾਂ ਕਰਨ ਨਾਲ ਇਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਤੁਸੀ ਮੰਦਿਰ ਜਾਂ ਗੁਰਦੁਆਰੇ ਵਿੱਚ ਜਾ ਕੇ ਧਨ ਦੀ ਭੇਟ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਪੂਜਾ ਜਾਂ ਬਾਣੀ ਸੁਣਨ ਦੇ ਬਾਦ ਉਹ ਭੇਟ ਕੀਤਾ ਧਨ ਵੀ ਚੱਕ ਕੇ ਨਿਜੀ ਘਰ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਆ ਜਾਓ। ਦੇਖਣ ਵਾਲੇ ਲੋਕ ਐਦਾਂ ਦੇ ਆਦਮੀ ਨੂੰ ਬੇਵਕੂਫ ਅਤੇ ਗੱਧਾ ਹੀ ਆਖਣ ਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕੌਣ ਦੇ ਬਾਦ ਇੱਕ ਗੱਧੇ ਤੇ ਸ਼ੇਰ ਦੀ ਖੱਲ ਪਾ ਕੇ ਲੈ ਆਂਦਾ। ਜਿਸ ਵੇਲੇ ਗੱਧੇ ਨੇ ਗੱਧਿਆਂ ਵਾਲੀਆਂ ਹਰਕੱਤਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਤਾਂ ਸੰਗਤਾਂ ਨੇ ਇਸ ਕੌਤਕ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪੁਛਿਆ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੱਸਿਆ ਕਿ ਇੱਕ ਦਿਨ ਆਏਗਾ ਜਦੋਂ ਮੇਰੇ ਖਾਲਸੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰੱਖ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਫੌਜੀ ਨਹੀਂ ਰਹਿਣ ਗੇ ਬਲਕਿ ਦੁਨੀਆਵੀ ਫੌਜੀ ਬਣ ਕੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਦੌਲੱਤ ਨੂੰ ਪੈਨ ਗੇ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਮਲੇਸ਼ ਖਾਲਸਾ ਦੱਸਿਆ। ਐਦਾਂ ਦੇ ਮਲੇਸ਼ ਖਾਲਸੇ ਹੁਣ ਆਮ ਮਿਲਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦੁਨੀਆਵੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹੀ ਮਲੇਸ਼ਾਂ ਦੀ ਮੰਗ ਹੈ। ਸੱਚੇ ਖਾਲਸਿਆਂ ਲਈ ਤਾਂ ਸੱਚੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੇ ਸੱਚੇ ਚਾਰ ਤਖ਼ਤ (ਸੱਚੇ ਖਾਲਿ-ਸਤਾਨ) ਹਨ ਜਿਹੜੇ ਚੌਹਾਂ ਵਰਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖ ਕੇ ਸਾਰੇ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਾਇਮ ਕੀਤੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਤੱਤ ਖਾਲਸੇ ਲਈ ਤਾਂ ਭਾਰਤ ਦਾ ਸਾਰਾ ਰੂਹਾਨੀ ਪਰਉਪਕਾਰੀ ਰਾਜ ਹੈ ਅਤੇ ਮਲੇਸ਼ ਖਾਲਸੇ ਮੰਗਦੇ ਫਿਰਦੇ ਹਨ ਝੂਠੀ ਦੁਨੀਆਵੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨੀ। ਸੱਚੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਦਾ ਵੇਰਵਾ ਇੰਝ ਹੈ:- ਪਹਿਲੇ ਸੂਦਰ ਵਰਨ ਸੰਬੰਧੀ ਸੱਚਾ ਤਖ਼ਤ ਹੈ "ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ"। ਇਸ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਨਾਓ ਹਜ਼ੂਰ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਅਫਸਰ ਆਪਣੇ ਨੌਕਰ ਜਾਂ ਅਰਦਲੀ ਨੂੰ ਅਵਾਜ਼ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ "ਹਜ਼ੂਰ" ਕਹਿ ਕੇ ਉੱਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂ ਕਿ ਬੱਚੇ ਸੂਦਰ ਵਰਨ (ਯਾਦ ਰਖੋ ਕਿ ਮੰਦਰ ਵਿੱਚ ਮੂਰਤੀ ਦੀ ਪੂਜਾ ਬੱਚਿਆਂ ਲਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵੱਡਿਆਂ ਲਈ ਕਥਾ) ਦੇ ਹੀ ਕਾਬਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਹਰੀ ਦੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਸਿਰਫ ਬੱਚਿਆਂ ਵਰਗੇ ਸਾਫ ਦਿੱਲ ਆਦਮੀਆਂ (ਵਾਸ ਦੇਵਾਂ) ਲਈ ਹੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਸੱਚੇ ਤਖ਼ਤ ਅਤੇ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ "ਅਬਚਲ ਨਗਰ" ਨਾਲ ਵੀ ਯਾਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਏਥੇ ਦੇ ਲੋਕ ਭੋਲੇ ਭਾਲੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਥਾਂ ਬਹੁਤ ਘੱਟ ਫਿਰਕੂ ਝਗੜੇ ਹੋਣ ਗੇ। ਦੂਸਰੇ ਵੈਸ਼ ਵਰਨ ਦੇ ਕਮਾਂ ਲਈ ਸੱਚਾ ਤਖ਼ਤ ਹੈ "ਪੱਟਨਾ ਸਾਹਿਬ"। ਇਸ ਦਾ ਨਾਓ "ਪੱਟਨ" (ਮੰਡੀ) ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਵਪਾਰੀਆਂ ਦਾ ਗੜ੍ਹ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਤੀਸਰੇ ਖ਼ਸ਼ੱਤਰੀ ਵਰਨ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਲਈ ਸੱਚਾ ਤਖ਼ਤ ਹੈ "ਕੇਸ ਗੜ੍ਹ" ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਹੈ। ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦਾ ਨਾਓ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਸੀ ਕਿ ਤੀਸਰੇ ਵਰਨ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀ ਸੱਤ ਦੇ ਮਹਾਂ ਰਸ ਵਿੱਚ ਭਿੱਜੇ ਹਮੇਸ਼ਾ ਅਨੰਦ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ। ਸੱਚੇ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਨਾਓ ਕੇਸ ਗੜ੍ਹ ਇਸ ਲਈ ਰੱਖਿਆ ਕਿ ਕੇਸਾਂ (ਬਾਲ ਅਤੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਮੁਛ) ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਦੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦਾ ਅਸਲੀ ਰੂਪ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ "ਗੜ੍ਹ" ਕਿੱਲੇ ਰਾਜਸੀ ਤਾਕਤ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ। ਬਾਕੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੇ ਗਲੇ ਸੱਪ ਇਸ ਲਈ ਪਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਕੰਮਾਂ ਵਿੱਚ ਰਾਜੇ ਦੇ ਦੁਸ਼ਮਨ ਏਨੇ ਕੋਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕਿ ਗਲੇ ਪਿਆ ਸੱਪ ਅਤੇ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਰੱਬ ਦੀ ਕੁਦਰੱਤੀ ਖੂਬਸੂਰਤੀ ਨੂੰ ਉਪਲੌਣ ਲਈ ਕਪੜੇ ਵੀ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘੱਟ ਪਾਉਂਦੇ ਸਨ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਅਨੰਦ ਪੁਰ ਸਾਹਿਬ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਦੇ ਗੜ੍ਹ ਸ਼ਿਵਾਲਿਕ ਪਹਾੜਾਂ ਦੀ ਗੋਦ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਚੌਥੇ ਬਰਹਿਮਨ ਵਰਨ ਲਈ ਸੱਚਾ ਤਖ਼ਤ ਹੈ "ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ"। ਇਹ ਤਖ਼ਤ ਛੇਵੇਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਅਤੇ ਪਰਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਸੀ। ਕਲ ਜੁੱਗ ਵਿੱਚ ਬਰ੍ਹਮਨ ਨਿਕੱਮੇ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਬਰ੍ਹਮਨ ਵਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੇ ਬ੍ਰਹਮ ਗਿਆਨੀਆਂ ਨਿਰਮਲੇ ਸੰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੇਦਾਂ ਦਾ ਇਲੱਮ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਬ੍ਰਹਿਮਨ ਵਰਨ ਦੇ ਨਿਰਮਲੇ ਸੰਤਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਧਾਰਮਿਕ ਮਸਲਿਆਂ ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਨ ਪਰ ਅੱਜ ਕਲ ਦੇ ਇਹ ਸੰਤ ਵੀ ਨਿਕੱਮੇ ਹੋ ਗਏ ਹਨ ਕਿ ਜਪਜੀ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਪੌੜੀ ਦੇ ਅਰਥ ਵੀ ਨਹੀਂ ਦਸ ਸਕਦੇ। ਇਸ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਸ਼ਨਕਰ ਦਾ ਪੰਜਵਾਂ ਕੂੜਾ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਤਖ਼ਤ ਵੀ ਕਾਇਮ ਹੋ ਗਇਆ ਹੈ। ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਚਾਰ ਵਰਨਾਂ, ਚਾਰ ਆਸ਼ਰਮਾਂ, ਚਾਰ ਵੇਦਾਂ, ਆਦਿ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੱਚੇ ਤਖ਼ਤ ਵੀ ਚਾਰ ਹੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਪਰ ਕਲ ਜੁੱਗ ਦੇ ਲਛਣਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮਨਜ਼ਰ ਸ੍ਰੀ ਕਿਰਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪਾਂਡੋਆਂ ਨੂੰ ਦਿਖਾਏ ਸਨ ਕਲ ਜੁੱਗ ਦੇ ਪੂਰਣ ਅੰਧੇਰੇ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਪੰਜਵਾਂ ਕੂੜਾ ਅੱਤਵਾਦੀ ਸ਼ਨਕਰ ਵਰਨੀਆਂ ਲਈ ਦਮਦਮਾ ਸਾਹਿਬ ਦਾ ਤਖ਼ਤ। ਇਸ ਕੂੜੇ ਤਖ਼ਤ ਦੀ ਸ਼ਨਕਰ ਵਰਨੀਆਂ ਅੱਤਵਾਦੀਆਂ ਦੀ ਫੌਜ ਦਾ ਪਸਾਰ ਕੂੜੇ ਸਿੱਖ ਕੌਮ, ਖਾਲਸਾ ਕੌਮ, ਦੁਨੀਆਵੀ ਖਾਲਿਸਤਾਨ ਆਦਿ ਦੇ ਜੋਸ਼ੀਲੇ ਪ੍ਰਚਾਰਾਂ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਹੀ ਕੂੜੇ ਤਖ਼ਤ ਦਾ ਸੀ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਚਾਲੀ ਮੁਕਤਿਆਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ ਦੇ ਬਰਾੜ ਗੋਤ ਦਾ ਹੀ ਸੀ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਸੱਚੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੀ ਦੁਰਗੱਤੀ ਸ਼ਨਕਰ ਵਰਨ ਦੇ ਕੂੜੇ ਦਮਦਮਾ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਜੱਥੇਦਾਰ ਜਰਨੈਲ ਸਿੰਘ ਭਿੰਡਰਾਂਵਾਲੇ ਦੇ ਹੱਥੋਂ ਹੋਈ ਸੀ ਅਤੇ ਦੂਸਰੀ ਵਾਰੀਂ ਦਮਦਮੇ ਤੋਂ ਇਕ ਐਸਾ ਮਕਾਰ ਮਨ ਮੁੱਖ ਜੱਥੇਦਾਰ ਨਿਕਲੇ ਗਾ ਜਿਹੜਾ ਕਿ ਮਨ ਮੁੱਖ ਖਾਲਸਾ ਬੰਦਾ ਬਹਾਦੁਰ ਦਾ ਰੂਪ ਹੋਵੇ ਗਾ। ਇਹ ਸ਼ਨਕਰ ਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਖੂਨ ਦੀਆਂ ਨੱਦੀਆਂ ਇੰਝ ਚਲਾਵੇ ਗਾ ਕਿ ਉਹ ਆਇਆ ਤੁੱਲਾ ਖੁਮੇਨੀ ਨੂੰ ਵੀ ਮਾਤ ਕਰੇਗਾ। ਇਸ ਔਣ ਵਾਲੇ ਖੂਨੀ ਫਿਰਕੂ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਹੀ ਬੱਚੇ ਗਾ ਜਿਸ ਨੇ ਹਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਦਾ ਕੁਛ ਗਿਆਨ ਪਾਇਆ ਹੋਵੇ ਗਾ। ਯਾਨੀ ਕਿ ਸ਼ਨਕਰ ਵਰਨ ਦੇ ਸਾਰੇ ਕੂੜੇ ਅਤੇ ਨਕਲੀ ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਖਾਲਸਾ, ਆਦਿ ਖੂਬ ਮਰੇ ਜਾਣਗੇ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮਰ ਵੀ ਰਹੇ ਹਨ। ਸ਼ਨਕਰ ਵਰਨ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਮਰਨ ਅੰਜੀਲ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਖਿਆ ਹੋਇਆਂ ਹੈ ਅਤੇ ਅੰਜੀਲ ਦੀ ਭਵਿਖ ਬਾਣੀ ਅਨੁਸਾਰ ਯਾਹੂਦੀਆਂ ਦੀ ਹਰ ਕੌਮ ਦੇ ਬਾਰਾਂ ਬਾਰਾਂ ਹਜ਼ਾਰ ਲੋਕ ਬਚਣ ਗੇ ਯਾਨੀ ਕਿ ਵੱਖਰੀਆਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਕੌਮਾਂ ਦੇ ਲੋਕ ਬਚਣ ਗੇ ਨਾ ਕਿ ਜਿਸਮਾਨੀ ਯਾਹੂਦੀ, ਹਿੰਦੂ, ਸਿੱਖ, ਆਦਿ। ਯਾਦ ਰਖੋ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਹਿੰਦੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਸਿੱਖ ਵੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਪਰੰਤ ਬਾਣੀ ਸਮਝ ਕੇ ਖਾਲਸਾ। ਸ਼ਨਕਰ ਵਰਨ ਦੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਖਾਲਸੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਪੱਗ ਨੂੰ ਹੱਥ ਪਾਉਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੋ ਸੱਜ਼ਾ ਉਹ ਚਖਾਉਣ ਗੇ ਉਸ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਤੁਸੀ ਆਪ ਹੀ ਲਾਓ। ਜਿਵੇਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਤੱਤ ਗੁਰਮੁੱਖ ਖਾਲਸੇ ਵਿੱਚ "ਵਾਹਿਗੁਰੂ" ਦਾ ਪਰਕਾਸ਼ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਬਾਹਰ ਦੇ ਦੇਹ ਧਾਰੀ ਗੁਰੂ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਅਤੇ ਮਨ ਮੁੱਖ ਖਾਲਸੇ ਦਾ ਅੰਤਰ ਗੁਰੂ "ਮਾਇਆ" ਤੇ ਬੇਮੁੱਖ ਖਾਲਸੇ ਦਾ "ਜੁੱਤੀ" ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਨੂੰ ਮਲੇਸ਼ ਖਾਲਸਿਆਂ ਜਾਂ ਮਨ ਮੁੱਖ ਗਿਆਨੀਆਂ ਦਾ "ਗੁਰੂ" ਕਹਿਣਾ ਹੀ ਇਹ ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੱਤ ਗੁਰਮੁੱਖ ਖਾਲਸਾ ਜਾਂ ਗਿਆਨੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਗੱਧੇ ਮੂਰਖ ਮਲੇਸ਼ ਖਾਲਸੇ ਅਤੇ ਮਨ ਮੁੱਖ ਲਾਲਚੀ ਅਗਿਆਨੀ ਹਨ। ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਅਤੇ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਦੁਨੀਆਵੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੇ ਰੂਹਾਨੀ ਰੂਪ ਹੋਣ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਸਬੂਤ ਇਹ ਵੀ ਹੈ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ "ਪਾਰਬਤੀ" (ਕਰਮ ਮਾਰਗ ਕਿ ਇਹ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਸੀ) "ਦੁਰਗਾ" (ਭਗਤੀ ਮਾਰਗ ਅਤੇ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਦੁਰਗਾ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੀ ਸੇਵਾ ਕਰਦੀ ਹੁੰਦੀ ਸੀ) ਅਤੇ "ਕਾਲੀ" (ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਰਗ ਦੇ ਸਿਰਫ ਗਿਆਨੀ ਲੋਕ ਹੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ "ਕਾਲੀ" ਦੀ ਵੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਵਾਂਗ ਤੀਜੀ ਅੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਅੱਖ ਇਸ ਚੀਜ਼ ਦੀ ਜ਼ਾਮਣ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜਸੀ ਕੰਮਾਂ ਦੇ ਸਿਰਫ ਗਿਆਨੀ ਦਾਨਾ ਲੋਕ ਹੀ ਅਧਕਾਰੀ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦਰ ਅਸਲ ਖਾਲਸਾ ਵੀ ਕਾਲੀ ਮਾਤਾ ਦਾ ਰੂਹਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੂਪ ਹਨ) ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰਖਦਿਆਂ ਤਿੰਨ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਦੀਆਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਸਨ। ਏਥੇ ਇਹ ਵੀ ਦਸ ਦੇਆਂ ਕਿ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਰਾਜਸੀ ਮੁੱਖੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਪਾਲਣ ਅਤੇ ਰਖਸ਼ਾ ਦਾ ਵੀ ਫਿਕਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਦਾ ਪਾਣੀ ਸਾਰੀਆਂ ਨੱਦੀਆਂ ਨਾਲੋਂ ਵਧੀਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਖੁਰਾਕ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਵੱਲ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਗੰਗਾ ਮਾਤਾ ਨਦੀ ਨੂੰ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਨੇ ਵੀਰ ਭੱਦਰ ਵਾਂਗ ਅਪਣੇ ਸਿਰ ਤੇ ਰਖ ਕੇ ਮਾਣਿਆ ਜਾਂ ਉਪਨਾਇਆ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦੀ ਰਖਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਵੀਰ ਭੱਦਰ ਜਿਸ ਦੀ ਔਲਾਦ ਜੱਟ ਜਾਂ ਜਾਟ ਹਨ ਅਤੇ ਪਾਲਣ ਵਿੱਚ ਗੰਗਾ ਨਦੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਅਸੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਵੀ ਫੌਜ ਜੱਟ ਜਾਂ ਜਾਟ ਗੰਗਾ ਮਾਤਾ ਦੇ ਭਾਈ ਹਾਂ। ਇਹ ਗੱਲ ਤਾਂ ਤੁਸੀ ਜੱਟ ਸਾਧੂਆਂ ਤੋਂ ਆਮ ਸੁਣੋ ਗੇ ਕਿ ਹਮ ਗੰਗਾ ਮਾਤਾ ਦੇ ਭਾਈ ਹੈਂ। ਹੁਣ ਛੇਵੀਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਨੇ ਸ਼ਕਤੀ ਮਾਰਗ ਦਾ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਾਂ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਦੀ ਦੁਨੀਆਵੀ ਸ਼ਿਵ ਸੈਣਾ ਦੇ ਜੱਟ ਕੌਮ ਦੇ ਲੋਕਾਂ ਨੇ ਰੂਹਾਨੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੀ "ਉਪਕਾਰੀ" ਗ੍ਰਿਹਸਤੀ ਦੁਨੀਆਵੀ ਫੌਜ ਨੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਚਕਨਾ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਸਤਿ ਗੁਰੂ ਅਰਜਨ ਦੇਵ ਜੀ ਨੇ ਮਾਤਾ ਗੰਗਾ ਜੀ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਧਰਮ ਦੇ ਭਰਾ ਭਾਈ ਬੁੱਢਾ ਜੀ ਜੋ ਕਿ ਰੰਧਾਵਾ ਜੱਟ ਸਨ ਦੇ ਕੋਲ "ਵਰ ਲੈਣ ਜਾਂ ਸੀਸ" ਲੈਣ ਲਈ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਵ ਸੈਣਾ ਦੇ ਜੱਟਾਂ ਜਾਂ ਜਾਟਾਂ ਨੇ ਸ਼ਿਵ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਧਰਮੀਆਂ ਨੂੰ ਮਾਰਨ ਦਾ ਕੰਮ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਨਭਾਇਆ। ਦਸਵੇਂ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਰੂਹਾਨੀ ਗ੍ਰਿਹਸਤ ਰਹਿਤ "ਪਰਉਪਕਾਰੀ" ਫੌਜ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਹ ਏਨੀ ਜੱਟਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਨੀ ਕਿ ਛੇਵੀਂ ਦੀ। ਬਾਕੀ ਸੱਚੇ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਹਰਿ ਗੋਬਿੰਦ ਜੀ ਅਤੇ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਵਾਂਗ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸੁੰਦਰ ਸਨ। ਹੁਣ ਕਿਉਂ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਬਣਨ ਲਈ ਆਦਮੀ ਨੇ ਅਪਣੇ ਸਰੀਰ ਦੀ ਭੇਟ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਨੂੰ ਕਰਨੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਰੀਰ ਦਾ ਤੰਦਰੁਸਤ ਅਤੇ ਅੰਗਾਂ ਦਾ ਪੂਰਾ ਹੋਣਾ ਅੱਤ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਯਾਨੀ ਕਿ ਇੱਕ ਹੀ ਬਾਟੇ ਵਿੱਚੋਂ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਛਕਣ ਲਈ ਆਦਮੀ ਦਾ ਛੂਤ ਵਾਲੀ ਬਿਮਾਰੀਆਂ ਤੋਂ ਰਹਿਤ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਖਿਸਮਾਰ ਅਤੇ ਅੰਗ ਹੀਣੇ ਕੁਕੜ ਦੀ ਹੀ ਭੇਟ ਕੋਈ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦਾ। ਇਸ ਲਈ ਅੰਗ ਹੀਣਾ ਖਾਸ ਕਰ ਟੁੰਡਾ ਯਾ ਲੰਗੜਾ ਆਦਮੀ ਖਾਲਸਾ ਨਹੀਂ ਬਣ ਸਕਦਾ। ਪਰ ਅੰਗ ਹੀਣਾ ਗਿਆਨੀ ਨਿਰਮਲਾ ਸੰਤ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੁਣ ਖਾਲਸੇ ਨੇ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਨਾਲ ਲੜਨਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਸਵਾਏ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਦੇ ਬਾਕੀ ਸਭਨਾਂ ਸੱਚੇ ਤਖ਼ਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸ਼ਸਤਰਾਂ ਦੀ ਪੂਜਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਰਸ਼ਾਦ ਵੀ ਸ਼ਸਤਰ (ਕਿਰਪਾਨ ਨਾ ਕਿ ਛੋਟੀ ਜਿਹੀ ਛੁਰੀ) ਭੇਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਦਰ ਅਸਲ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਸਿੱਖਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਅਕਾਲ ਤਖ਼ਤ ਨਿਰਮਲੇ ਸੰਤਾਂ ਲਈ ਹੋਣ ਕਰਕੇ ਇਸ ਮਹਾਂ ਪਵਿੱਤਰ ਅਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਸਤ੍ਰਧਾਰੀ ਖਾਲਸੇ ਨਹੀਂ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਪਰ ਜੇ ਓਥੇ ਦੇ ਨਿਰਮਲੇ ਸੰਤ ਜਾਂ ਮਹੰਤ ਲਾਲਚੀ ਅਤੇ ਮਨ ਮੁੱਖ ਹੋ ਜਾਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹੁਣ ਹਨ ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਦੁਰਸਤੀ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਨਗਰਾਨੀ ਰਖਣ ਲਈ ਖਾਲਸੇ ਨੂੰ ਦਾਖ਼ਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਯਾਦ ਰੱਖੋ ਕਿ ਖਾਲਸਾ ਇਸ ਦੁਨੀਆਵੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਪਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੁਨੀਆਵੀ ਲੋਕਾਂ ਦੇ ਸਰਦਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਸਰਦਾਰ ਦੁਕਾਨਾਂ ਜਾਂ ਦਫਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਟੱਕੇ ਟੱਕੇ ਦੀ ਨੌਕਰੀ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ। ਖਾਲਸੇ ਦਾੜ੍ਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਦੇ। ਬਾਕੀ ਸਿੱਖ ਹਰਿ ਮੰਦਰ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਪਰਕਰਮਿਆਂ ਸੱਜੇ ਹੱਥ ਰਖ ਕੇ ਕਰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਖਾਲਸੇ ਖੱਬੇ ਕਿਉਂ ਕਿ ਸਿੱਖਾਂ ਨੇ ਅਜੇ ਤਾਈਂ ਹਰੀ ਦਾ ਗਿਆਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਖਾਲਸਿਆਂ ਨੇ ਕਰ ਲਿਆ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਏਸੇ ਹੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੱਕਾ ਵਿੱਚ ਮੁਸਲਮਾਨ ਮੱਕਾ ਸ਼ਰੀਫ ਨੂੰ ਖੱਬੇ ਹੱਥ ਰਖ ਕੇ ਪ੍ਰਕਰਮਿਆਂ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਮੱਕਾ ਸ਼ਰੀਫ ਦਾ ਸਬਕ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਨੇ ਪਾ ਲਿਆ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਮੱਕਾ ਸ਼ਰੀਫ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਰਿ ਮੰਦਿਰ ਸਾਹਿਬ ਖਾਲਸਿਆਂ ਲਈ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਰ ਦੇਖਭਾਲ ਜ਼ਰੂਰ ਕਰਨੀ ਹੈ। ਖਾਲਸਿਆਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਨਾਲ ਚਲਣਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਗਿਆਨ ਹਰ ਇੱਕ ਧਾਰਮਿਕ ਪੁਸਤੱਕ ਤੋਂ ਪਰਾਪਤ ਬੜੇ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੱਸਮ ਗ੍ਰੰਥ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਵ ਜੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕਰਿਸ਼ਨ ਬਲਦੇਵ ਜੀ (ਗੋਬਿੰਦ) ਦੀਆਂ ਕਾਫੀ ਕੱਥਾ ਹੈ।

4. ਚੌਥਾ ਪੰਥ ਸਾਧ ਸੰਤਾਂ ਦਾ:- ਇਹ ਪੰਥ ਚੌਥੇ ਪੱਦ ਜਾਂ ਮਕਾਨ ਦੇ ਬ੍ਰਹਮ ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਹੈ ਜੋ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਵਿੱਚ ਅਭੇਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਯਾਨੀ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਦੁਬਿਦਾ ਕੁਟੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ "ਮੈਂ", "ਹਉਮੈਂ ਜਾਂ ਖ਼ੁਦੀ" ਖਤਮ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਹ "ਅਲਹਾਮ" ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਅਕਾਸ਼ ਬਾਣੀ ਨਾਲ ਪਰਸੰਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਪਰਸ਼ਾਦ ਅਕਾਸ਼ ਬਾਣੀ ਤੇ ਭੇਟ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਹ ਰੱਬ ਦੇ ਵਾਂਗ ਦਇਆ ਵਾਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਇਹ ਬੇਰਹਿਮ ਹੋ ਜਾਣ ਤਾਂ ਇਹ ਰੱਬ ਦੇ ਬੰਦੇ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਸ਼ੈਤਾਨ ਦੇ ਕਸਾਈ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਹੈ ਇਸ ਪੱਦ ਤੇ ਉਪੜਣਾ ਆਦਮੀ ਦੇ ਬੱਸ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਰੱਬ ਦੀ ਹੀ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਰੱਬ ਦੀ ਇਹ ਦਾਤ ਜਾਂ ਮਹਿਰ ਰੱਬ ਨੂੰ ਚਾਰ ਤਰੀਕਿਆਂ, ਰਾਹਾਂ, ਮਾਰਗਾਂ ਨਾਲ ਖੁਸ਼ ਕਰਨ ਤੇ ਮਿਲਦੀ ਹੈ। ਇਹ ਚਾਰ ਮਾਰਗ ਇੰਝ ਹਨ :-

---

ਵੇ ਲਾਲੋ॥ ਪਾਪ ਕੀ ਜੰਞ ਲੈ ਕਾਬਲਹੁ ਧਾਇਆ ਜੋਰੀ ਮੰਗੈ ਦਾਨੁ ਵੇ ਲਾਲੋ॥" "ਜਿਸਨੋ ਦਇਆਲੁ ਹੋਵੈ ਮੇਰਾ ਸੁਆਮੀ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਗੁਰੂ ਉਪਦੇਸੁ ਸੁਣਾਵੈ॥ ਜਨੁ ਨਾਨਕੁ ਧੂੜਿ ਮੰਗੈ ਤਿਸੁ ਗੁਰਸਿਖ ਕੀ ਜੋ ਆਪਿ ਜਪੈ ਅਵਰਹ ਨਾਮੁ ਜਪਾਵੈ॥" "ਹਰਿ ਅੰਮ੍ਰਿਤ ਨਾਮ ਭੋਜਨੁ ਨਿਤ ਭੁੰਚਹੁ ਸਰਬ ਵੇਲਾ ਮੁਖਿ ਪਾਵਹੁ॥ ਜਰਾ ਮਰਾ ਤਾਪੁ ਸਭੁ ਨਾਠਾ ਗੁਣ ਗੋਬਿੰਦ ਨਿਤ ਗਾਵਹੁ॥" "ਬਿਸਰਿ ਗਈ ਸਭ ਤਾਤਿ ਪਰਾਈ, ਜਬ ਤੇ ਸਾਧ ਸੰਗਤਿ ਮੋਹਿ ਪਾਈ॥ ਨਾ ਕੋ ਬੈਰੀ ਨਹੀ ਬਿਗਾਨਾ ਸਗਲ ਸੰਗਿ ਹਮ ਕਉ ਬਨਿ ਆਈ, ਜੋ ਪ੍ਰਭ ਕੀਨੋ ਸੋ ਭਲ ਮਾਨਿਓ ਏਹ ਸੁਮਤਿ ਸਾਧੂ ਤੇ ਪਾਈ॥ ਸਭ ਮਹਿ ਰਵਿ ਰਹਿਆ ਪ੍ਰਭੁ ਏਕੈ ਪੇਖਿ ਪੇਖਿ ਨਾਨਕ ਬਿਗਸਾਈ॥" "ਮਨ ਹਾਲੀ ਕਿਰਸਾਣੀ ਕਰਣੀ ਸਰਮੁ ਪਾਣੀ ਤਨੁ ਖੇਤੁ, ਨਾਮੁ ਬੀਜੁ ਸੰਤੋਖੁ ਸੁਹਾਗਾ ਰਖੁ ਗਰੀਬੀ ਵੇਸੁ॥" "ਗਿਆਨ ਅੰਜਨੁ ਗੁਰਿ ਦੀਆ ਅਗਿਆਨ ਅੰਧੇਰ ਬਿਨਾਸੁ॥ ਹਰਿ ਕਿਰਪਾ ਤੇ ਸੰਤ ਭੇਟਿਆ ਨਾਨਕ ਮਨਿ ਪਰਗਾਸੁ॥" "ਜੋ ਤਾ ਮਾਰਨ ਮੁਕੀਆਂ ਤਿੰਨਾ ਨਾ ਮਾਰੀਂ ਘੁੰਮ, ਆਪਨੜੇ ਘਰ ਜਾਈਐ ਪੈਰ ਤਿੰਨਾ ਦੇ ਚੁੰਮ॥" "ਦੀਨ ਗਵਾਇਆ ਦੁਨੀ ਸਿਉ ਗਲਿ ਨ ਚਾਲੀ ਸਾਥ, ਪਾਇ ਕੁਲਹਾੜਾ ਮਾਰਿਆ ਗਾਫਲ ਅਪਣੇ ਹਾਥ॥" "ਸਭ ਮਹਿ ਜੋਤਿ ਜੋਤਿ ਹੈ ਸੋਇ॥ ਤਿਸ ਦੈ ਚਾਨਣਿ ਸਭ ਮਹਿ ਚਾਨਣੁ ਹੋਇ॥" "ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਗੁਰੂ ਹੈ ਬਾਣੀ ਵਿਚਿ ਬਾਣੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤੁ ਸਾਰੇ, ਗੁਰਬਾਣੀ ਕਹੈ ਸੇਵਕੁ ਜਨੁ ਮਾਨੈ ਪਰਤਖਿ ਗੁਰੂ ਨਿਸਤਾਰੈ॥" "ਮੇਰੇ ਮਾਧਉ ਜੀ ਸਤਸੰਗਤਿ ਮਿਲੇ ਸੁ ਤਰਿਆ, ਗੁਰ ਪਰਸਾਦਿ ਪਰਮ ਪਦੁ ਪਾਇਆ ਸੂਕੇ